

Από τη θαλασσοταραχή αλλά και από τις φωτιές του Ναύπλιου γλίτωσαν και τα πλοία του Φιλοκτήτη. Μόνο που βρέθηκαν πολύ μακριά από τον τόπο του προορισμού τους. Όταν η θάλασσα γαλήνεψε κι αυτοί έπιασαν στεριά, διαπίστωσαν πως τα κύματα τους είχαν ρίξει στην ανατολική ακτή της Κάτω Ιταλίας (στο δυτικό τμήμα του κόλπου του Τάραντα), στην περιοχή της Βρεττίας (σημερινής Καλαβρίας). Εκεί ζούσαν οι Βρέττιοι (ή Βρούττιοι), λαός συγγενικός των Λευκανών, απόγονοι του Βρέττη, γιου του Ηρακλή. Ο Φιλοκτήτης και οι δικοί του τράβηξαν τα πλοία στη στεριά ώσπου να αποφασίσουν, τι θα κάνουν. Βρέθηκαν όμως προ τετελεσμένων γεγονότων.

Ανάμεσα στα λάφυρα του Φιλοκτήτη βρίσκονταν και οι αδελφές του Πριάμου, η Μηδεσικάστη, η Αστυόχη και, για την περίπτωση, η Αίθυλλα (αυτή που βάζει φωτιά). Με κανένα τρόπο δεν ήθελαν να βρεθούν στην Ελλάδα σκλάβες. Συνωμότησαν με τις άλλες αιχμάλωτες. Όλες μαζί, έβαλαν φωτιά κι έκαψαν τον στόλο. Τις είπαν Ναυπρήστιδες (ναυς = πλοίο, πίπρημι = καίω) και το εκεί ποτάμι Ναύαιθο (αίθω = βάζω φωτιά).

Τρόπος να γυρίσει ο Φιλοκτήτης στην Ελλάδα δεν υπήρχε πια. Οι Αχαιοί αναγκάστηκαν να πολεμήσουν με τους Λευκανούς της περιοχής. Τους νίκησαν και μπόρεσαν έτσι να μείνουν εκεί. Ο Φιλοκτήτης έκτισε τις πόλεις Κρίμισα (στο ομώνυμο ακρωτήριο, στις εκβολές του ποταμού Κριμισού) και Μάκαλλα (στις εκβολές του Ναύαιθου), όπου ο ίδιος κατοικούσε. Εκεί, ίδρυσε ναό του Απόλλωνα, στον οποίο αφιέρωσε και το τόξο που του είχε χαρίσει ο Ηρακλής. Όσο ζούσε, έκτισε και την πόλη Χώνη στην ίδια περιοχή, ενώ (όπως ο Διομήδης τον Ρώμο) έστειλε τον Έγεστο που είχε φέρει μαζί του από την Τροία, να κτίσει την πόλη Έγεστα στην άλλη άκρη (στα βορειοδυτικά) της Σικελίας.

Σύμφωνα με άλλη εκδοχή, ο Φιλοκτήτης δεν έπεσε στη θαλασσοταραχή του Καφηρέα και επειδή δεν χρειαζόταν να τον περάσει για να φτάσει στην πατρίδα του, στη Νότια Μαγνησία και διότι από την Τροία απέπλευσε με την πρώτη ομάδα, αυτή των Νέστορα, Μενέλαου και Διομήδη. Απλά, όταν έφτασε στην πρωτεύουσά του, την Μελίβοια της Μαγνησίας, βρέθηκε μπροστά σε επανάσταση που τον ανάγκασε να εκπατριστεί. Υπάρχει και η άποψη ότι δεν ήταν η επανάσταση αιτία της φυγής του αλλά η ντροπή: Χολωμένη η Αφροδίτη που της είχε σκοτώσει τον ευνοούμενό της, Πάρη, τον είχε καταστήσει ανίκανο για σεξουαλική επαφή. Και στην Κάτω Ιταλία, έκτισε την πόλη των Θουρίων (που ήταν αποικία των Αθηναίων, κτισμένη στα 444 π.Χ.) και εκεί κι όχι στην πόλη Μάκαλλα αφιέρωσε το τόξο του Ηρακλή.

Έτσι κι αλλιώς, στα ιστορικά χρόνια, το τόξο αποτελούσε αφιέρωμα στο ναό του Απόλλωνα, στον Κρότωνα. Οι Κροτωνιάτες όμως είχαν καταστρέψει την (κτισμένη στα 709 π.Χ.) Σύβαρη στα 510 π.Χ. Οι Συβαρίτες που επιζούσαν, 65 χρόνια μετά την καταστροφή, εγκαταστάθηκαν στους Θούριους. Μάκαλλα, Σύβαρη και Θούριοι βρίσκονταν στην ίδια γειτονιά αλλά υπήρξαν σε διαφορετικές εποχές.

Η ίδια διαφωνία υπήρχε και για τον τόπο όπου θάφτηκε, όταν πέθανε. Ο τάφος του, έλεγαν οι μεν, βρισκόταν στην πόλη Μάκαλλα. Στους Θούριους, έλεγαν οι δε. Στην όχθη του ποταμού Κράθη, επέμενε άλλη εκδοχή. Κι ο Κράθης έρρεε πλάι στη Σύβαρη. Σκοτώθηκε εκεί σε μάχη, όταν πήγε να βοηθήσει τον Τληπόλεμο, τον οποίο είχαν στριμώξει ντόπιοι. Σύμφωνα με αυτή την εκδοχή, ο Τληπόλεμος δεν είχε σκοτωθεί στην Τροία, όπως αναφέρει ο Όμηρος, αλλά έζησε την πτώση της Τροίας και βρέθηκε στην Βρεττία της Ιταλίας.

(τελευταία επεξεργασία, 15 Απριλίου 2022)